

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

พ.ศ.

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.

ที่ สว(สนช)(กมธ๑)๐๐๐๙/(ร ๕๖)

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. (ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙) ไว้พิจารณา และมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. พิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกัญจนา ศิลปอาชา	๒. นางกาญจนารัตน์ ลีโรจน์
๓. นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม	๔. นายคำคุณ ลิทธิสमान
๕. นายโคทม อาริยา	๖. นางจรี วิจิตรวาทการ
๗. นายเจษฎ์ โทณะวณิก	๘. นายณรงค์ โชควัฒนา
๙. นายธงทอง จันทรางศุ	๑๐. นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ
๑๑. นายปกรณ์ ปรียากร	๑๒. นายประพันธ์ คุณมี
๑๓. นายประพันธ์ นัยโกวิท	๑๔. นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
๑๕. พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง	๑๖. นายพรเพชร วิชิตชลชัย
๑๗. นายพินิต อารยะศิริ	๑๘. นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์
๑๙. นายภัทร คำพิทักษ์	๒๐. นายยัวร์ตัน กมลเวชช
๒๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์	๒๒. นายวิจิตร วิชัยสาร
๒๓. นายวิชณุ เครืองาม	๒๔. นายวุฒิสาร ตันไชย
๒๕. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	๒๖. นายสมชัย ศรีสุทธิยากร
๒๗. นายสุจิต บุญบงการ	๒๘. นายสุพีทธิ์ พุ่มกา
๒๙. พลเอก สุรพล ชินะจิตร	๓๐. พลเอก องค์กร ทองประสม
๓๑. นายอรรคพล สรสุชาติ	๓๒. นายอัคร จารุจินดา
๓๓. พลเอก อู๊ด เป็องบน	

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

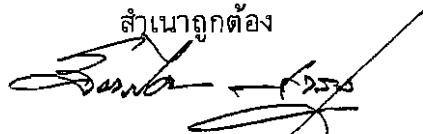
/บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
(ประสงค์ สุ่นศิริ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายฉัตรไชย รอดประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๔๑

โทรสาร ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๔๐

ณรุติดา พิมพ์

พีรพล, ณรุติดา และเอกชัย ทาน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. (ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอตามมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙) ไว้พิจารณา และมีมติมอบหมายให้ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ฯ ได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๒ นายวิชณุ เครืองาม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายสุจิต บุญบงการ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
คนที่สอง
๑.๔ นายยุวรัตน์ กมลเวชช	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
คนที่สาม
๑.๕ นายबरศักดิ์ อุวรรณโณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
คนที่สี่
๑.๖ นางกาญจนรัตน์ ลีวิโรจน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๗ นายเจษฎ์ โทณะวณิก	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๘ นายประพันธ์ คุณมี	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๙ นายคำคุณ สิริธิตสมาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ฯ
๑.๑๐ นายชงทอง จันทรางศุ	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ฯ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นายฉัตรไชย รอดประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘๓ วรรคสาม

๓. ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบให้ใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘๓ วรรคสี่ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี โดยให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ ตั้งอนุกรรมการได้ไม่เกิน ๑๕ คน ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ได้ไม่เกิน ๑ คน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ซึ่งอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๓.๑ นายยุวรัตน์ กมลเวช	เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓.๒ นายพรเพชร วิชิตชลชัย	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการฯ
๓.๓ นายวุฒิสาร ตันไชย	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ
๓.๔ นายคำนุณ สิทธิสมาน	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการฯ
๓.๕ นางสาวกัญญา ศิลปอาชา	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๖ พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๗ นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๘ นายพินิต อารยะศิริ	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๙ นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๑๐ นายวรชัย ชวพงศ์	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๑๑ นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๑๒ นายวิจิตร วิชัยสาร	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๑๓ นายวุฒิพงษ์ เปรียบจรรย์วัฒน์	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๑๔ นายสมชัย ศรีสุทธิยากร	เป็นอนุกรรมการฯ
๓.๑๕ นายเสถียร เศรษฐสิทธิ์	เป็นอนุกรรมการฯ

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญฯ เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๔.๑ นายประวิง คชาชีวะ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๔.๒ นายคมชาญ เล่าสกุล

รองผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔.๓ นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง

ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๔.๔ นางสุชาดา แจ่มผล

นิติกร ๘ ว

๕. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๙ คน คือ

๑. นายสมหมาย ปารีฉัตร

๒. พลอากาศเอก วัลลภ มีสมศัพย์

๓. นายพงศ์ไพยม วาศภูติ

๔. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล

๕. นายสมชาย แสงการ

๖. นายมนัส โกศล

๗. นายบดินทร์ อัครวานิชย์

๘. นางมาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ

๙. นางเดือนใจ ดีเทศน์

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๒</u> <u>เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u> : นายพงศ์ไพรม วาศภูติ	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม ความใน (๑) ในวรรคสองของมาตรา ๑๐
คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ และได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u> : นายพงศ์ไพรม วาศภูติ	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม ความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓</u> <u>เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๕)

<u>มาตรา ๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๔</u> <u>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อ</u> <u>ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข

LIRT

(๖)

มาตรา ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

นายพงศ์โพยม วาศภูติ

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในมาตรา ๒๙

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๕

ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง

ไม่มีการแก้ไข

๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

มีการแก้ไข

นายมนัส โกศล

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสอง
ของมาตรา ๓๔ ดังนี้

“บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจังหวัดที่สมัครหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดนั้นให้มี
สิทธิสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วนได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๕

ไม่มีการแก้ไข

๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗

มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๓๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>๓. การสมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๕</u>	มีการแก้ไข
<u>๔. หมายเลขที่จะใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง แบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๘</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๖</u>	
<u>ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๐</u>	มีการแก้ไข

(๘)

มาตรา ๕๑

นางเตือนใจ ดีเทศน์

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

มาตรา ๕๒

มาตรา ๕๓

มาตรา ๕๔

มาตรา ๕๕

มาตรา ๕๖

มาตรา ๕๗

มาตรา ๕๘

มาตรา ๕๙

มาตรา ๖๐

นายสมเกียรติ อ่อนวิมล

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

มาตรา ๖๑

ส่วนที่ ๗

การลงคะแนนเลือกตั้ง

ไม่มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสอง
ของมาตรา ๕๑

ผู้แปรญัตติพอใจ

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการตัดออก

มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐
และเพิ่มความเป็นมาตรา ๖๐/๑

ผู้แปรญัตติพอใจ

มีการแก้ไข

ไม่มีการแก้ไข

(๙)

<u>มาตรา ๖๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๗๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๔/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๗๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๘</u>	มีการแก้ไข

มาตรา ๗๙

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๘

การนับคะแนนและการประกาศ

ผลการเลือกตั้ง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๘

ไม่มีการแก้ไข

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสาม
ของมาตรา ๘๘

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๘๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๙๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๙๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๙๒

มีการแก้ไข

<u>ส่วนที่ ๙</u> <u>การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑๐</u> <u>การดำเนินการกรณีการเลือกตั้ง</u> <u>มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๗</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๑๐๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๑/๑</u>	คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มขึ้นใหม่
<u>ส่วนที่ ๑๑</u> <u>การคัดค้านการเลือกตั้ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๔</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๒</u> <u>การเลือกตั้งและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑</u> <u>การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๐</u>	มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒๑

นายสมหมาย ปาริฉัตรดี

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

นายสมเกียรติ อ่อนวิมล

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

มาตรา ๑๒๒

นายสมเกียรติ อ่อนวิมล

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

มาตรา ๑๒๒/๑

ส่วนที่ ๒

การสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๒๔

พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง

(กรรมการ)

“มาตรา ๑๒๔ องค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องเป็นองค์กรนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายหรือนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองโดยกฎหมายให้จัดตั้งขึ้นในราชอาณาจักรมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยมีชื่อเป็นองค์กรที่แสวงหาผลกำไรหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมืององค์กรตามวรรคหนึ่งต้องเป็นองค์กรในภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาชีพ หรือภาคอื่นๆ ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) องค์กรภาควิชาการ หมายความว่า สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ที่จัดการเรียนการสอนในระดับไม่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า รวมทั้งสถาบันที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้อันเป็นประโยชน์แก่ประชาชน ผู้ตั้งองค์กรขึ้นต้องมีที่คณะผู้บริหารที่สรรหาที่แต่งตั้ง

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๑

ผู้แปรญัตติพอใจ

ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา ๑๒๑ ออก

ผู้แปรญัตติพอใจ

มีการแก้ไข

ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในมาตรา ๑๒๒

ผู้แปรญัตติพอใจ

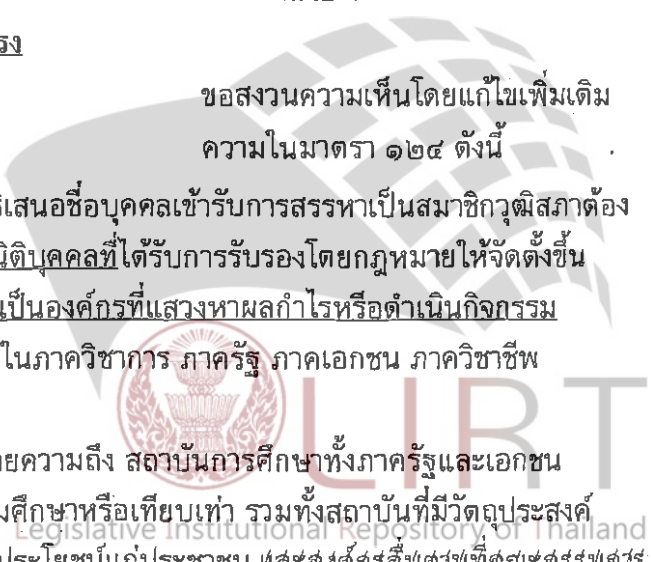
คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ไม่มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

ขอสงวนความเห็นโดยแก้ไขเพิ่มเติม
ความในมาตรา ๑๒๔ ดังนี้

(๑๖)

<u>มาตรา ๑๓๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๖</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓</u> <u>บทกำหนดโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๗/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๓๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๐</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
นายสมชาย แสงวงการ	ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสาม ของมาตรา ๑๔๐
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๔๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๔/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๔๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๖</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๑๗)

<u>มาตรา ๑๔๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๒/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๕๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
พลอากาศเอก วัลลภ มีสมศัพย์	ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๕/๑
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
นางมาณี ไชยธีรานุกุลศิริ	ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๕/๑
คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๕๕/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๕๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๗</u>	มีการแก้ไข

LIRT

มาตรา ๑๕๘

ไม่มีการแก้ไข

พลอากาศเอก วัลลภ มีสมค์พย์

ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๘/๑

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๕๘/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๙

คณะกรรมการธิการตัดออก

มาตรา ๑๕๙/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๖๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๐/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๖๐/๒

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ ฯ

คณะกรรมการวิสามัญ ฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

(๑) รัฐควรมีมาตรการควบคุมการประชาสัมพันธ์ทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองผ่านทางคลื่นความถี่ของวิทยุชุมชนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการดำเนินการของสถานีวิทยุชุมชนยังไม่มี ความชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานและอาจเกิดความไม่เหมาะสมสำหรับการโฆษณาหาเสียงได้

(๒) รัฐควรส่งเสริมและมีมาตรการเพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสามารถหาเสียงหรือแนะนำตัวผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอินเทอร์เน็ตได้ เนื่องจากการประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหาเสียง ประกอบกับปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาใช้ในการสืบค้นหาข้อมูลและการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างมาก

(๓) รัฐควรจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาให้แก่ประชาชนเพื่อให้ทราบข้อมูลของพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง กรณีดังกล่าวจะเป็นการประหยัดงบประมาณในการจัดสรรสถานที่เพื่อให้สมาชิกแนะนำตัวหรือหาเสียงการเลือกตั้ง

(๑๙)

๘. คณะกรรมาธิการวิสามัญ ฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางกาญจนรัตน์ สิริโรจน์)

เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“ผู้ได้รับการเสนอชื่อ” หมายความว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหา เป็นสมาชิกวุฒิสภา

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันเลือกตั้งตามพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“วันสรรหา” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เริ่มการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ห้องที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วน หรือเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ห้องดินที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้น โดยรอบที่เลือกตั้ง

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“กลุ่มจังหวัด” หมายความว่า กลุ่มจังหวัดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศ กำหนดสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง เขตและกิ่งอำเภอ

“ตำบล” หมายความว่า รวมถึง แขวง

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่า ศาลากลางกรุงเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึง สำนักงานเขต และที่ว่าการกิ่งอำเภอ

“เทศบาล” หมายความว่า รวมถึง เมืองพัทยา

“สำนักงานเทศบาล” หมายความว่า ศาลากลางเมืองพัทยา

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

LIRT

หมวด ๑
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

- (๑) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น
- (๒) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ซึ่งเป็นการลงคะแนนเลือกพรรคการเมืองที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งที่พรรคที่พรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคการเมืองเดียว โดยเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคการเมืองเดียวในแต่ละเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วน

มาตรา ๗ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งต้องกำหนดให้มีการเริ่มรับสมัครไม่เกินยี่สิบวันนับจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน
- (๒) กำหนดวันที่พรรคการเมืองจะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นวันก่อนวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตาม (๑) และกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน
- (๓) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะมี และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของแต่ละจังหวัดที่มี ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
- (๔) จำนวนของแต่ละเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของแต่ละจังหวัด ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของแต่ละเขตเลือกตั้ง และจำนวนกำหนดเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดที่อยู่ภายในเขตเลือกตั้งแต่ละกลุ่มจังหวัดสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน

ในกรณีที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้นับรวมในวรรคที่หนึ่ง (๑) มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๘ ในการดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ามีการฉ้อฉลอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ตีข้อให้ประกาศผลการเลือกตั้งว่าผู้ใดได้รับเลือกตั้งไว้ให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งวันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้าเห็นว่าเป็นกรณีที่มีเหตุอันสงสัยว่ามีการฉ้อฉลไม่สุจริตและเที่ยงธรรมในเขตเลือกตั้งใด จะยังไม่ประกาศผลสำหรับเขตเลือกตั้งนั้นก็ได้ แต่ต้องสอบสวนและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ทั้งนี้ การประกาศผลการเลือกตั้งไม่มีผลกระทบกระเทือนการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามหมวด ๒๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่ ๑๐ การดำเนินการในกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และส่วนที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา ๙ ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศให้ยุบหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เฉพาะในการเลือกตั้งนั้น เพื่อให้เหมาะสมและจำเป็นแก่การดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรมได้

ส่วนที่ ๒

เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้า

การแบ่งเขตเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และจะต้องกำหนดพื้นที่ในแต่ละเขตเลือกตั้งให้ติดต่อกันและมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกัน โดยถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ให้รวมอำเภอต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ติดต่อกันใกล้เคียงกัน ความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน และการเคยอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกัน ถ้าการรวมอำเภอในลักษณะนี้จะทำให้มีจำนวนประชากรราษฎรมากหรือน้อยเกินไป ให้แยกตำบลของอำเภอออกเพื่อให้ได้จำนวนประชากรพอเพียงสำหรับการเป็นเขตเลือกตั้ง แต่จะแยกหรือรวมเฉพาะเพียงบางส่วนของตำบลไม่ได้

(๒) ในกรณีที่การกำหนดพื้นที่ตามเกณฑ์ใน (๑) จะทำให้จำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกันหรือไม่มีสภาพเป็นชุมชนเดียวกัน ให้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งตามสภาพของชุมชนที่ราษฎรมีการติดต่อกันเป็นประจำในลักษณะที่เป็นชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและสามารถเดินทางติดต่อกันได้โดยสะดวก โดยจะต้องทำให้จำนวนราษฎรของแต่ละชุมชนในเขตเลือกตั้งแต่ละแห่งมีจำนวนใกล้เคียงกันมากที่สุด

เมื่อได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดการแบ่งเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งให้กระทำได้
เฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัด

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป
ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งในคราวนั้น โดยถือเขตเลือกตั้ง
ที่มีการประกาศกำหนดไว้ตามมาตรา ๖๑ เว้นแต่กรณีจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้ง
ตามวรรคสาม

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างในระหว่างอายุ
ของสภาผู้แทนราษฎร ให้ใช้เขตเลือกตั้งในคราวที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นการเลือกตั้งทั่วไปของตำแหน่งที่ว่างนั้น โดยมีให้นำการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งในระหว่าง
อายุของสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสามมาใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับ
การเลือกตั้งแบบสัดส่วนให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้เพื่อให้ประชาชน ได้ทราบ
ล่วงหน้า

การแบ่งเขตเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้รวมจังหวัดต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้งจะแยก
หรือรวมเฉพาะเพียงบางส่วนของจังหวัดมิได้ และจะต้องกำหนดพื้นที่ในแต่ละเขตเลือกตั้ง
ให้ติดต่อกันและมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกัน โดยคำนึงถึงความสะดวก
ในการคมนาคมระหว่างกัน

เมื่อได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดการแบ่งเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลง
เขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนราษฎรในจังหวัด
อันทำให้จำนวนราษฎรของแต่ละกลุ่มจังหวัดมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป
ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนในคราวนั้น โดยถือ
เขตเลือกตั้งที่มีการประกาศกำหนดไว้ตามมาตรา ๖๑

มาตรา ๑๒ เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ กำหนด
หน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิ
เลือกตั้งของราษฎร

การกำหนดหน่วยเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้
สำหรับในเขตเทศบาล เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน
แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันเลือกตั้ง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร ในกรณีจำเป็นอาจให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วยก็ได้

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีเกิดเหตุฉาจด อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ กำหนดที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วย และให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสองสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการประกาศกำหนดที่เลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้ง

ที่เลือกตั้งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง มีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยเลือกตั้ง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่เลือกตั้งไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจประกาศกำหนดที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

มาตรา ๑๔ การลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนให้ใช้หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งตามที่กำหนดไว้สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๓
เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อและการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

การแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งได้ตามสมควร

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในที่เลือกตั้งและนับคะแนนเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุน ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง และคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

LIRT

มาตรา ๑๘) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา ๑๖ (๒) ให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการไม่น้อยกว่าแปดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งนั้น

ในกรณีที่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงเก้าคน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ได้จำนวนตามมาตรา ๑๖ (๒)

ในวันเลือกตั้ง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงเก้าคน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในขณะนั้น แต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจนครบเก้าคน แต่ถ้าไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๘ พรบการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดประสงค์จะส่งตัวแทนไปประจำอยู่ ณ ที่เลือกตั้งเพื่อสังเกตการณ์การลงคะแนนเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้ง ให้ยื่นหนังสือแต่งตั้งตัวแทนของตนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งได้ที่เลือกตั้งละหนึ่งคน

ตัวแทนพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง ต้องอยู่ในที่ซึ่งจัดไว้ ณ ที่เลือกตั้ง ซึ่งสามารถมองเห็นการปฏิบัติงานได้ และห้ามมิให้รับข้อข่มขู่หรือขู่ข่มขู่ หรือใส่ร้ายหรือใส่ร้ายต่อพรรคการเมืองหรือพรรคการเมืองอื่น หรือใส่ร้ายหรือใส่ร้ายต่อพรรคการเมืองอื่น โดยเป็นอุปสรรคต่อพรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนความในวรรคสอง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีคำสั่งให้ตัวแทนพรรคการเมืองนั้นออกไปจากที่เลือกตั้งและให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่ง

มาตรา ๑๙ นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำการอื่นใด เพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งหรืออาญา

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการการเลือกตั้ง เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(๒) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

ถ้าบุคคลตาม (๒) เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๒๒ ค่าตอบแทนของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๔ ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตเลือกตั้ง ภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้ามิเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง ให้ดำเนินการแจ้งตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเป็นหนังสือชี้แจงเหตุดังกล่าว โดยอาจมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งแทนหรือจัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้

ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมีสาเหตุอันสมควร ให้รีบแจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้ง

การแจ้งเหตุ การพิจารณาการแจ้งเหตุ และการอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ด้วย

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายปิดประกาศรายชื่อบุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่ที่จะรับแจ้งเหตุ และวิธีการแจ้งเหตุไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดหกสิบวันนับจากวันเลือกตั้ง ให้บุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๒๔ หรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร

ในกรณีที่ประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

LIRT

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมิได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว แต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร หรือเป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศตามมาตรา ๒๕ ให้ถือว่าผู้นั้นเสียสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) สิทธิร้องคัดค้านการเลือกตั้งที่พ้นและผู้ที่พ้นจากตำแหน่งของสภาผู้แทนราษฎร

(๓) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

(๕) สิทธิในบัตรประจำตัวประชาชนของพื้นที่ในที่มีรัฐธรรมนุญ

(๖) สิทธิในบัตรประจำตัวเพื่อให้บริการสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุของพื้นที่

(๗) สิทธิในบัตรประจำตัวเพื่อให้บริการสวัสดิการแก่ผู้พิการของพื้นที่

(๘) สิทธิในบัตรประจำตัวเพื่อให้บริการสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุของพื้นที่

(๙) สิทธิในบัตรประจำตัวเพื่อให้บริการสวัสดิการแก่ผู้พิการของพื้นที่

มาตรา ๒๗ การเสียสิทธิตามมาตรา ๒๖ ให้มีกำหนดเวลาตั้งแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในกรณีที่มีการโต้แย้งการเสียสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพร้อมหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งถัดมาแล้ว ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิจารณาคำร้องเพื่อมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำร้อง และการพิจารณาคำร้องตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๘ บุคคลซึ่งไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและได้แจ้งเหตุแห่งความจำเป็นซึ่งเป็นเหตุอันสมควร ย่อมได้รับสิทธิการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง

๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๙ เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งและปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หรือเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสี่สิบวันก่อนวันเลือกตั้งกับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้าน ไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่า ตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ส่งเดิมชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้ส่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่หรือศาลแพ่งสำหรับผู้ที่มิมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่ง โดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อน ได้รับคำสั่งศาลให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อน ได้รับคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่นนั้น ให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

มาตรา ๓๑ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่า ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๕ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นและเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่า ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน โดยที่บุคคลนั้นมีได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย หรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้น เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับแจ้งคำพิพากษาของศาลแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีบันทึกลงไว้ในทะเบียนที่จัดทำไว้และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำพิพากษาของศาลปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอโดยเร็ว

ในกรณีที่ได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศถอนชื่อผู้ซึ่งถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคห้า มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง โดยมีชอบ

หากปรากฏว่ามีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง โดยมีชอบ

(๑) การย้ายบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน

(๒) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้าน โดยบุคคลนั้นมีได้อยู่อาศัยจริง

(๓) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้าน โดยมีได้รับความยินยอมจากเจ้าบ้าน

ส่วนที่ ๕

ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง

๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๓๔ บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือจะมีสิทธิได้รับบัตรเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อพรรคการเมืองในบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๕ บุคคลใดประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคการเมืองเดียว และจะสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วนแบบใดแบบหนึ่งได้เพียงแบบเดียว และสมัครรับเลือกตั้งได้เพียงเขตเลือกตั้งเดียว

ในกรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่ามี การสมัครรับเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศบุคคลนั้นเป็นผู้สมัครตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๔๓ แล้วแต่กรณี และให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศการรับสมัครเลือกตั้งและให้นำความในมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๔ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่มีการตรวจพบการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง ภายหลังจากประกาศการรับสมัครเลือกตั้งให้นำความในมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๕ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๓๖ ในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครของแต่ละพรรคการเมืองที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนด ภายในระยะเวลาการรับสมัคร ในกรณีที่ยื่นบัตรเลือกตั้งทั่วไป โดยผู้สมัครของแต่ละพรรคการเมืองทุกคนตามจำนวนที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น ต้องยื่นใบสมัครในคราวเดียวกัน

การยื่นใบสมัครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้สมัครยื่นหนังสือรับรองของหัวหน้าพรรคการเมืองว่าส่งสมาชิกผู้นั้นเข้าสมัครรับเลือกตั้ง และพร้อมกับชำระเงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งพันห้าพันบาท และมีหลักฐานการสมัครครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีมีผู้สมัครของพรรคการเมืองหลายพรรคการเมืองยื่นใบสมัครพร้อมกัน และไม่อาจตกลงกันได้ว่าจะให้ผู้สมัครของพรรคการเมืองใดยื่นก่อนหลัง ให้ใช้วิธีการจับสลากระหว่างผู้สมัครซึ่งเป็นผู้แทนของผู้สมัครของพรรคการเมืองที่มาพร้อมกัน เพื่อกำหนดลำดับการยื่นใบสมัครของผู้สมัครของแต่ละพรรคการเมือง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐานการสมัครและวิธีการสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๓๗ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับใบสมัครของผู้สมัครของพรรคการเมืองใดแล้ว ให้ลงบันทึกการรับสมัครไว้เป็นหลักฐานและออกใบรับให้แก่ผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้นเรียงตามลำดับการยื่นใบสมัครตามมาตรา ๓๖ และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานการสมัคร คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร และสอบสวนว่าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ ให้เสร็จสิ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดการรับสมัคร ถ้าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งได้ก็ให้ประกาศการรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นสมัคร ประกาศตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้มีชื่อ และชื่อสกุลผู้สมัคร รูปถ่ายผู้สมัคร พรรคการเมืองที่สังกัด และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการลงคะแนน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๘ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ออกใบรับให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา ๓๗ แล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครรับเลือกตั้ง และให้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่พหุทศวรรษพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

ห้ามมิให้ผู้สมัครตามวรรคหนึ่งยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรือเขตเลือกตั้งอื่นอีก

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้สมัครผู้ใด ไม่มีชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๓๗ ให้ผู้สมัครผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เมื่อศาลฎีกามีคำวินิจฉัยเช่นใดแล้วให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ในการนี้ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งปฏิบัติตามคำสั่งศาล โดยเร็ว ถ้าศาลมีคำสั่งให้รับสมัครให้ประกาศชื่อผู้นั้นตามมาตรา ๓๗ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำสั่งศาล

ในการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมและให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน ในการนี้อาจกำหนดให้ศาลชั้นต้นในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัย หรืออาจให้ศาลชั้นต้นเป็นผู้สืบพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

มาตรา ๔๐ ก่อนวันเลือกตั้ง ถ้าปรากฏหลักฐานว่าผู้สมัครผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยเร็ว ถ้าเห็นว่าผู้สมัครผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้เพิกถอนการสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น

ในการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ในการนี้อาจกำหนดให้ศาลชั้นต้นในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัยหรืออาจให้ศาลชั้นต้นเป็นผู้สืบพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

เมื่อถึงวันเลือกตั้ง ถ้าปรากฏว่าไม่มีการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง หรือมีการยื่นคำร้องแล้วแต่ศาลฎีกายังไม่มีคำวินิจฉัย ให้การพิจารณาเป็นอันยุติและให้ดำเนินการเลือกตั้งไปตามประกาศการรับสมัครที่มีผลอยู่ในวันเลือกตั้ง

๓. การสมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วน

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่พรรคการเมืองใดจะเสนอบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนในเขตเลือกตั้งใด พรรคการเมืองนั้นจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อโดยมีหลักเกณฑ์ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) พรรคการเมืองจะเสนอรายชื่อบุคคลใดต้องได้รับความยินยอมเป็นหลักฐานโดยชัดแจ้งจากบุคคลนั้น และบุคคลดังกล่าวต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่จะเสนอรายชื่อเพียงพรรคเดียว

(๒) การจัดทำบัญชีรายชื่อให้จัดเรียงลำดับรายชื่อผู้สมัครตามลำดับหมายเลขจำนวนสิบคน

LIRT

มาตรา ๔๒ การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้าพรรคการเมือง ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้นตามมาตรา ๔๑ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งหนังสือยินยอมของผู้สมัคร เงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งพันห้าพันบาท หลักฐานการพิจารณารายชื่อผู้สมัครของพรรคการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ (๒) ของรัฐธรรมนูญ และหลักฐานการสมัครอื่นครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐานการสมัครและวิธีการยื่นบัญชีรายชื่อ

มาตรา ๔๓ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับบัญชีรายชื่อผู้สมัครตามมาตรา ๔๒ แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานประกอบการสมัคร คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร ถ้าเห็นว่าถูกต้องให้ประกาศรายชื่อพรรคการเมืองและรายชื่อผู้สมัครแบบสัดส่วนของพรรคการเมืองเป็นรายเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนนั้นไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ตามมาตรา ๓๗ และให้นำความในมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ผู้ใดไม่มีชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๔๓ ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และให้นำความในมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ ก่อนวันเลือกตั้ง ถ้าปรากฏว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนผู้ใดขาดคุณสมบัติสมัครรับเลือกตั้ง หรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยเร็ว และให้นำความในมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

๔. หมายเลขที่จะใช้ลงคะแนนเลือกตั้งแบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ได้รับหมายเลขที่จะใช้ลงคะแนนเลือกตั้งแบบสัดส่วนของพรรคการเมืองนั้นเรียงตามลำดับก่อนหลังในการยื่นบัญชีรายชื่อ และให้มีหมายเลขเดียวกันทุกเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วน

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในวันเดียวกันให้พรรคการเมืองที่ส่งบัญชีรายชื่อครบทุกเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนยื่นบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นลำดับแรก ในกรณีที่มิใช่พรรคการเมืองมาขึ้นสมัครพร้อมกันและไม่อาจตกลงกันได้ ให้ใช้วิธีจับสลากกระหว่างพรรคการเมืองที่มาพร้อมกัน ทั้งนี้ ให้พรรคการเมืองหนึ่งได้รับหนึ่งหมายเลข สำหรับพรรคการเมืองอื่นที่ขึ้นบัญชีรายชื่อไม่ครบทุกเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนให้ยื่นบัญชีรายชื่อต่อพรรคการเมือง

ที่ขึ้นบัญชีรายชื่อตราขทุทุกเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วน ถ้ามีขึ้นพร้อมกันและไม่มีตราขทุทุกเขตเลือกตั้งได้
ให้ใช้วิธีจับสลากตราขทุทุกเขตเลือกตั้งพร้อมกันที่ขึ้นพร้อมกัน

มาตรา ๔๗ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้ผู้สมัครได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับก่อนหลัง
การอื่นไปสมัครตามลำดับเลขที่ใบรับใบสมัครตามมาตรา ๓๗ โดยให้ผู้สมัครพรรคเดียวกัน
ได้หมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับต่อเนื่องกัน

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต
เลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้นำความในมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๖

ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง

มาตรา ๔๙ การใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งสำหรับการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งใด ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

วิธีการหาเสียงเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง
มิได้ให้มีผลใช้บังคับในระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากการครบอายุของสภา
ผู้แทนราษฎร ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่เก้าสิบวันก่อนวันครบอายุจนถึงวันประชุมสภาผู้
แทนราษฎรเลือกตั้ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจาก (๑) ให้มีผลใช้บังคับ
ตั้งแต่วันที่ ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันประชุมสภา
ผู้แทนราษฎรเลือกตั้ง

มาตรา ๕๐ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแต่ละคนที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบ
แบ่งเขตเลือกตั้ง

(๒) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบสัดส่วน
ในเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วน ในกรณีที่ผู้สมัครแบบสัดส่วนในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด
ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใด ให้นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองด้วย

เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่าย
ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยหารือกับหัวหน้า

พรรคการเมืองทุกพรรค วิธีที่พรรคหรือให้ขึ้นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลใดๆ จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยความยินยอมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นด้วย ในกรณีที่น่าทรัพย์สินมาให้ใช้ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้น ๆ

การใช้จ่ายเงินที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองบัญญัติให้ถือว่าเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้นำมารวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองตามมาตรานี้ด้วย

เมื่อมีการประกาศผลการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดประชุมหารือกับหัวหน้าพรรคการเมือง เพื่อกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองและของผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งต่อไป ทั้งนี้ ภายในสามเดือนนับแต่วันที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบจำนวนในการเลือกตั้งทั่วไปดังกล่าว

มาตรา ๕๑ ให้ผู้สมัครแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควร และให้พรรคการเมืองแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ทางบัญชี เพื่อเป็นสมุหบัญชีเลือกตั้งของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง โดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและรับรองความถูกต้องของบัญชีรายรับและรายจ่ายของผู้สมัครหรือของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งนั้น

การจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๒ ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันเลือกตั้ง ผู้สมัครแต่ละคนและพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบสัดส่วนต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายที่สมุหบัญชีเลือกตั้งจัดทำขึ้นโดยผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ได้รับความถูกต้อง บัญชีรายรับและรายจ่าย อย่างน้อยต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไปแล้วและที่ยังค้างชำระ รวมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประกาศผลการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้เก็บรักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้พิจารณาเสร็จสิ้น

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้สมัครใดหรือพรรคการเมืองใดเรียกหรือรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง กระทำหรือส่งทรัพย์สินหรือทรัพย์สินที่มิใช่ทรัพย์สินที่ผู้สมัครอื่นก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดลงสมัครรับเลือกตั้งหรือส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้งหรือนำกลับ ไปจากที่เลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปยังที่เลือกตั้ง หรือกลับจากที่เลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ เพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

ที่เลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงที่เลือกตั้งซึ่งจัดไว้สำหรับการลงคะแนนตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ ด้วย

บทบัญญัติในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้งหรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการหรือเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง

การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองโดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือ โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ในการนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว

หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตเลือกตั้ง หรือนอกเขตเลือกตั้ง หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งได้

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใด ๆ หรือใช้ทรัพย์สินโดยวิธีอื่นใดไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดนับตั้งแต่วันที่ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวิธีที่พรรคการเมืองให้หลักเกณฑ์การดำเนินการของรัฐในการสนับสนุนการเลือกตั้ง ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ที่รื้อที่พ่นสีให้มีการจัดสถานที่ปิดประกาศและที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในบริเวณสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐให้พอเพียงและเท่าเทียมกัน ในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครทุกคน และพรรคการเมืองทุกพรรค

(๒) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครหรือพรรคการเมืองไปให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๓) ที่รื้อที่พ่นสีให้ใช้สถานที่สำหรับให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการโฆษณาหาเสียงได้อย่างเท่าเทียมกัน ในการนี้รัฐอาจจัดให้มีการแสดงหรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาฟังการโฆษณาหาเสียงด้วยก็ได้ แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีเพื่อการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด โดยเฉพาะ

(๔) การกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาให้พรรคการเมืองโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือการไปออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของรัฐซึ่งจะต้องจัดให้ทุกพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งมีโอกาสเท่าเทียมกัน

(๕) การสนับสนุนของรัฐในกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เพื่อให้การหาเสียงเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวางระเบียบเกี่ยวกับข้อพึงปฏิบัติในการเลือกตั้งหรือข้อห้ามมิให้ปฏิบัติในการเลือกตั้งใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใด พ่นสีที่รัฐจัดที่ปิดประกาศที่หรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ หรือในที่ของเอกชน จัดสรรวัสดุที่พ่นสีที่พ่นสีโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ให้แก่พรรคการเมือง หรือกระทำการกิจการอื่น ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้รัฐสนับสนุน

ห้ามปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีขนาดหรือจำนวนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๗
การลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๖๒ หีบบัตรเลือกตั้งต้องมีลักษณะที่สามารถมองเห็นภายในได้ง่าย และมีวิธีการปิดผนึกเพื่อป้องกันการเปิดหีบบัตรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการนำบัตรใส่ในหีบบัตรหลังจากปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วได้ รวมทั้งต้องมีลักษณะพิเศษเพื่อป้องกันการเปลี่ยนหีบบัตรด้วย

บัตรเลือกตั้งสหวิชาชีพสำหรับผู้ที่แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจะต้องมีช่องทำเครื่องหมายและหมายเลขไม่น้อยกว่าจำนวนผู้สมัครในเขตเลือกตั้งนั้น และมีช่องทำเครื่องหมายว่าไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งด้วย

บัตรเลือกตั้งสหวิชาชีพสำหรับผู้ที่แทนราษฎรแบบสัดส่วนจะต้องมีช่องทำเครื่องหมายและหมายเลขของพรรคการเมืองและชื่อพรรคการเมืองครบทุกพรรคที่ส่งสมัครเลือกตั้งแบบสัดส่วนในเขตเลือกตั้งนั้น และมีช่องทำเครื่องหมายว่าไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งด้วย ทั้งนี้ อาจจัดให้มีภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองไว้ด้วยก็ได้

บัตรเลือกตั้งสำหรับการลงคะแนนเลือกตั้งสหวิชาชีพสำหรับผู้ที่แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งสหวิชาชีพสำหรับผู้ที่แทนราษฎรแบบสัดส่วน ต้องมีลักษณะแตกต่างที่สามารถจำแนกออกจากกันได้อย่างชัดเจน

หีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งให้เป็นไปตามลักษณะและขนาดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๖๓ ในวันเลือกตั้งให้เปิดการลงคะแนนเลือกตั้งตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๖๔ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ทั้งหมดในที่เลือกตั้งนั้น ไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้นเห็นว่าหีบบัตรเลือกตั้งเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้ง ในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในณ ที่เลือกตั้งขณะนั้น

LIRT

มาตรา ๖๕ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งไปแสดงคนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร

เมื่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้วให้อ่านชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือผู้ใดทักท้วงให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้ช้และให้จดหมายเลขของบัตรและชื่อหน่วยงานของรัฐที่ออกบัตร ผู้สมัครและผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พร้อมทั้งให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจดลำดับที่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือที่ต้นขั้วบัตรเลือกตั้ง เป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนนเลือกตั้ง

ในกรณีที่ผู้ทักท้วง หรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสงสัยว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วง หรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย

มาตรา ๖๖ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใด ให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้ ณ หน่วยเลือกตั้งนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๖๗ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งอื่นที่อยู่นอกหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งเดียวกัน สามารถลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่หรือลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งตามมาตรา ๕๔

มาตรา ๖๘ การลงคะแนนเลือกตั้งให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมายของหมายเลขผู้สมัครหรือพรรคการเมืองในบัตรเลือกตั้ง และในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครใด ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทในช่องทำเครื่องหมายไม่ประสงค์ลงคะแนนเลือกตั้งในบัตรเลือกตั้ง

LIRT

มาตรา ๖๕ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือผู้สูงอายุ ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนเลือกตั้งของคนพิการหรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนเลือกตั้งภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แต่การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้คนพิการหรือผู้สูงอายุได้ลงคะแนนเลือกตั้งด้วยตนเอง ทั้งนี้ การอำนวยความสะดวกนั้นต้องเป็นไปเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงโดยตรงและลับด้วย

มาตรา ๖๖ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าจะลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด หรือไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้ง แล้วให้นำบัตรเลือกตั้งนั้นใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

มาตรา ๖๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามลงคะแนนเลือกตั้งหรือลงคะแนนเลือกตั้งโดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๖๘ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรเลือกตั้ง ตามมาตรา ๖๒ ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือใช้บัตรเลือกตั้งที่มีใช้บัตรเลือกตั้งที่ตนได้รับมาจากการแสดงตนตามมาตรา ๖๕ ลงคะแนนเลือกตั้ง

ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง

มาตรา ๖๙ ห้ามมิให้ผู้ใดจงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรเลือกตั้ง

มาตรา ๖๙/๑ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรเลือกตั้งที่ตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว

มาตรา ๖๙ ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้ง โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนเลือกตั้งโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง

มาตรา ๖๙/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนเลือกตั้งแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้ผู้ใด โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจ โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้อิทธิพลหรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้งหรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะลงคะแนนเลือกตั้งได้

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง หรืองดเว้น ไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่การลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งแห่งใด ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งได้โดยสะดวก แต่ถ้าไม่อาจกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ได้ให้ประกาศงดลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้นแล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยด่วน

ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้น ในวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศงดลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นแล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยด่วน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวัน วันเสาร์ และ สถานที่ ที่เลือกตั้งที่ลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ บัตรเลือกตั้งบัตรเลือกตั้ง หีบบัตรเลือกตั้ง และ เขตบัตรเลือกตั้ง รวมทั้งวิธีบัตรเลือกตั้ง ทั้งหมด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคสาม ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามมาตรา ๘ ได้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งใหม่สำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้น ได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ต้องนำระยะเวลาตามวรรคสามมาใช้บังคับก็ได้

มาตรา ๑๘ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง และงดจ่ายบัตรเลือกตั้งแล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนเลือกตั้งไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งได้มาอยู่ในบริเวณที่ลงคะแนนเลือกตั้งแล้วได้ แสดงตนขอใช้สิทธิ บัตรเลือกตั้ง ๕๕ ก่อนเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้งที่เหลืออยู่ในที่เลือกตั้ง แต่ยังไม่ได้รับบัตรเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรเลือกตั้ง และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ แล้วให้กรรมการ

ประจำหน่วยเลือกตั้งที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้ และประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่นั้นทราบ

มาตรา ๘๕ ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ตั้งไว้เพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง หรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้จัดทำโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนที่ ๘

การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๘๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๕ การนับคะแนนเลือกตั้งให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้ง โดยเปิดเผยจนเสร็จสิ้นในรวดเดียว ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนนเลือกตั้ง เพื่อให้การนับคะแนนเป็นไปอย่างเปิดเผยและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการนับคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๘๗ ให้มีการนับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้ง และให้ประกาศจำนวนบัตรดังกล่าวด้วย

ในการนับคะแนนหากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้ต่างหาก และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

บัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

(๑) บัตรปลอม

(๒) บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนเลือกตั้ง

(๓) บัตรเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครเกินกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งเขตเลือกตั้งจะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น หรือบัตรเลือกตั้งแบบสัดส่วนที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนเลือกพรรคการเมืองที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนเกินกว่าหนึ่งหรือสองพรรคการเมือง

(๔) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนเลือกตั้งให้กับผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งผู้ใด หรือพรรคการเมืองที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของพรรคการเมืองใด

(๕) บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วนแล้วทำเครื่องหมายในช่องไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งด้วย

(๖) บัตรเสียอื่นที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสถักหลังในบัตรตามมาตรา ๑๐๑ หรือ ๑๐๒ พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามความในอนุมาตราใด และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน

ความในวรรคสามมิให้ใช้บังคับกับบัตรเสียตามมาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๘๒ ห้ามมิให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนเลือกตั้งให้ผิดไป หรือกระทำการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง

มาตรา ๘๓ เมื่อการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งนั้น จำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการลงคะแนนเลือกตั้ง ทั้งนี้ให้กระทำโดยเปิดเผย และรายงานผลการนับคะแนนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งโดยเร็ว

เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเก็บเอกสารและสิ่งของต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ไว้ในหีบบัตรเลือกตั้งแต่ละประเภทการเลือกตั้ง

(๑) บัตรเลือกตั้งที่นับเป็นคะแนนแล้ว บัตรที่มีการทำเครื่องหมายลงในช่องไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งและบัตรเสีย โดยแยกแต่ละประเภทบรรจุในถุงวัสดุใส

(๒) แบบกรอกคะแนน ที่ได้ใช้ในการกรอกคะแนนทั้งหมด

(๓) รายงานผลการนับคะแนน

(๔) ประกาศผลการนับคะแนน

เมื่อได้บรรจุสิ่งของตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปิดหีบบัตรเลือกตั้งพร้อมทั้งใส่กุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจทุกแห่งและให้ประจำครั้งทับกุญแจเสร็จแล้วให้มัดหีบบัตรเลือกตั้งด้วยเชือกแล้วผูกปมเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรเลือกตั้งและประจำครั้งทับปมเชือก หรือกระทำการด้วยวิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้งได้

การประกาศผลการนับคะแนน การรายงานผลการนับคะแนน วิธีการเก็บบัตรเลือกตั้ง และการเก็บรักษาเอกสารหลักฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

LIRT

มาตรา ๘๔ ถ้าการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งใดไม่สามารถกระทำได้ หรือไม่
สามารถนับคะแนนได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องมาจากเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือ
เหตุจำเป็นอย่างอื่น หรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการ
ประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศงดการนับคะแนนสำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อ
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และ
คณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็วเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดวัน เวลา
และสถานที่นับคะแนนต่อไปโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่น
ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง หีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งวิธีการ
นับคะแนนใหม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง
หากพบว่าหีบบัตรเลือกตั้งที่ได้มีการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วชำรุดหรือสูญหาย ให้รายงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งลงคะแนนเลือกตั้งใหม่
ในหน่วยเลือกตั้งนั้น เว้นแต่หน่วยเลือกตั้งนั้นมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในจำนวนที่ไม่ทำให้ผลการ
เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป มิให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการลงคะแนน
เลือกตั้งใหม่ แต่ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการต่อผู้กระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง
ไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
นับคะแนนใหม่โดยพลัน ถ้ายังไม่ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
เขตเลือกตั้งพร้อมเหตุผล และนำส่งหีบบัตรและอุปกรณ์แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
เขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง
ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ลงคะแนน
เลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น เว้นแต่หน่วยเลือกตั้งนั้นมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจำนวน
ที่ไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป มิให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มี
การลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ แต่ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการต่อผู้กระทำ
ผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๘๖ เมื่อรวบรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น
แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับ
เลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แล้วรายงานผลการนับคะแนนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
จังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว

LIRT

มาตรา ๘๖ ในเขตเลือกตั้งใด ถ้าในวันเลือกตั้งมีผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งต่อเมื่อได้รับคะแนนเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นและมากกว่าจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ไม่ประสงค์ลงคะแนนเลือกตั้ง ในกรณีที่ผู้สมัครผู้ใดได้รับคะแนนเลือกตั้งน้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือได้คะแนนไม่ถึงร้อยละยี่สิบของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดนั้นจะไม่มากกว่าจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยให้รับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งใหม่เฉพาะตำแหน่งที่ได้รับคะแนนน้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ถึงร้อยละยี่สิบของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดนั้นจะไม่มากกว่าจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ไม่ประสงค์ลงคะแนนเลือกตั้ง และให้นำความในมาตรา ๘ มาใช้บังคับ

ในการเลือกตั้งใหม่ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีจำนวนผู้สมัครเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนตำแหน่งที่ต้องเลือกตั้งใหม่ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลม และถ้ามีผู้สมัครผู้ใดได้คะแนนเลือกตั้งน้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นอีกหรือได้คะแนนไม่ถึงร้อยละยี่สิบของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดนั้นจะไม่มากกว่าจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ไม่ประสงค์ลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ โดยดำเนินการตามวรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง

ในการเลือกตั้งใหม่ตามวรรคสอง ถ้ามีจำนวนผู้สมัครเท่ากับจำนวนที่ต้องเลือกตั้งใหม่ ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเลือกตั้งมากที่สุดเรียงตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องเลือกตั้งใหม่นั้น โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้สมัครเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งภายในระยะเวลาตามมาตรา ๘ หรือถ้ายังไม่สามารถเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง ให้เลือกตั้งใหม่ในวันถัดมา

ในกรณีที่มีการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามวรรคสอง หากปรากฏว่ามีผู้สมัครน้อยกว่าจำนวนที่ต้องเลือกตั้งใหม่หรือไม่มีผู้สมัคร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มเติม เพื่อให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบจำนวน และให้นำความในวรรคสองและวรรคสาม และความในตอนที่ ๕ ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง ๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเลือกตั้งมากที่สุดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง แต่ในเขตเลือกตั้งที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มากกว่าหนึ่งคนแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนเลือกตั้งมากที่สุดเรียงตามลำดับลงมาในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันจับสลากเพื่อให้ผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวนที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น ซึ่งต้องกระทำต่อหน้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้นตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๘ ที่รัฐมีหน้าที่แห่งการรวมผลคะแนนเลือกตั้งของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนในแต่ละเขตเลือกตั้งให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง รวมคะแนนเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของทุกหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดของจังหวัดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต ในการนี้ เพื่อให้การรวมคะแนนเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลช่วยเหลือในการรวมคะแนนเลือกตั้งได้ตามความจำเป็น

(๒) เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนจากทุกเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตาม (๑) แล้ว ให้ดำเนินการรวมผลของผลคะแนนเลือกตั้งจากทุกเขตเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดของจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนพื้นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้เป็นผู้รวมผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนนั้น เพื่อรวมผลคะแนนเลือกตั้งและประกาศผลการรวมคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วส่งผลการรวมคะแนนดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งโดยพลัน

มาตรา ๕๐ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับผลรวมคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของแต่ละเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนแล้ว ให้ดำเนินการคำนวณสัดส่วนเพื่อหาผู้ได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนในแต่ละเขตเลือกตั้งดังต่อไปนี้

(๑) ให้รวมผลที่รัฐมีคะแนนทั้งหมดที่พรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครในเขตนั้นได้รับคะแนนในเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนนั้น

(๒) ให้นำคะแนนรวมจาก (๑)หารด้วยสิทธิ ผลลัพธ์ที่ได้ให้ถือเป็นคะแนนเฉลี่ยต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนหนึ่งคน

(๓) ในการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งแต่ละพรรคการเมืองจะได้รับ ให้นำคะแนนรวมของบัญชีรายชื่อแต่ละพรรคการเมืองที่ได้รับ หารด้วยคะแนนเฉลี่ยตาม (๒) ผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนเต็มที่ได้รับ คือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ โดยเรียงลำดับจากรายชื่อแรกของบัญชีรายชื่อเป็นลำดับไป

(๔) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนที่พรรคการเมืองได้รับรวมกันทุกพรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งแบบสัดส่วนมีจำนวนไม่ครบสิบคน ให้พรรคการเมืองที่มีผลลัพธ์ตาม (๓) เป็นเศษ และพรรคที่ได้คะแนนไม่ถึงจำนวนตาม (๒) พรรคใดมีคะแนนหรือคะแนนเหลือที่มีจำนวนมากที่สุด ได้รับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนเพียงที่นั่งอีกหนึ่งคนตามลำดับ จนกว่าจะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนที่พรรคการเมือง

ทั้งหมดได้รับรวมกันครบจำนวนสิบคน ซึ่งจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนซึ่งมีอยู่ สักจำนวนหนึ่งแห่ง
พรรคการเมืองที่ชนะได้รับเขตเลือกตั้งที่ตนได้ตั้งพรรคการเมืองได้ตั้ง (๕) ให้พรรคการเมืองที่ได้ตั้งมี
สัดส่วนเท่าที่มีอยู่ในเขตเลือกตั้งของผู้สมัคร

(๕) ในการดำเนินการตาม (๔) ถ้ามีกรณีที่มีพรรคการเมืองมีเขตคะแนน
เท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สะดวกหรือมีพรรคการเมืองได้ตั้ง (๕) ให้พรรคการเมืองที่ได้ตั้งมี
คะแนนเท่ากันจับสลากโดยตัวแทนของพรรคการเมืองที่มีคะแนนเท่ากันภายในวันและเวลาที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เพื่อให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนครบจำนวนที่จะ
พึงมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น

จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับ
ตามผลการคำนวณข้างต้นจะต้องไม่เกินจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วนเท่าที่มีอยู่ในแต่ละ
บัญชีรายชื่อผู้สมัคร

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งส่วนที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้ง
มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับผลการนับคะแนนซึ่ง
สภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตาม มาตรา ๔๖ และดำเนินการคำนวณสัดส่วนจำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนของแต่ละพรรคการเมืองในแต่ละเขตเลือกตั้งตาม มาตรา ๕๐
แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วน

มาตรา ๕๒ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ให้รีบส่ง
ผลการเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วนของทุกพรรคการเมืองในแต่ละเขต
เลือกตั้งแบบสัดส่วนไปยังประธานรัฐสภาเพื่อทราบ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งนำไปประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๕
การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๕๓ การจัดทำให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง นอกจากที่บัญญัติ
ไว้โดยเฉพาะในส่วนนี้แล้ว ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕๔ ในกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่
นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเดินทางไปนอกเขตเลือกตั้งที่ตนต้อง
ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งหรือในวันเลือกตั้งไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้ง ให้ขอ
ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมายได้ตรวจสอบการมีสิทธิเลือกตั้งของผู้แจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้กำหนดที่เลือกตั้งกลางที่ผู้นั้นจะใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบและหมายเหตุสถานที่ที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง สถานที่และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง และวันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๕๕ ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สงวนสิทธิ์สำหรับผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สงวนสิทธิ์สำหรับผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วนในกลุ่มจังหวัดที่เขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้นด้วย

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอำนวยความสะดวก เพื่อประกันการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๕๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นารเลือกตั้งทั่วไป อันมิใช่เป็นการเลือกตั้งใหม่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๕๕ ถ้าประสงค์จะใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในจังหวัดที่ตนอยู่ ต้องมาลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ผู้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งมีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งเมื่อได้ลงทะเบียนก่อนวันเลือกตั้งสามสิบวัน โดยให้ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในจังหวัดที่ตนลงทะเบียนไว้ และให้หมดสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งเดิมที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการลงทะเบียนเปลี่ยนแปลง ในการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งบันทึกการลงทะเบียนขอใช้สิทธิดังกล่าวไว้ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อใช้ในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และให้หมายเหตุสถานที่ไปใช้สิทธิไว้ในประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย

ผู้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งอาจขอลงทะเบียนเปลี่ยนแปลงจังหวัดที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งได้ โดยให้มีผลเมื่อพ้นสามสิบวันนับจากวันที่ยื่นคำขอลงทะเบียนเปลี่ยนแปลง และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในการนี้ จะขอเปลี่ยนแปลงทะเบียนในการเลือกตั้งคราวใดเกินหนึ่งครั้งไม่ได้

ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งต้องใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งเพื่อเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่มีสิทธิเลือกตั้งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือที่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครบเก้าสิบวันครั้งสุดท้ายตามมาตรา ๕๕ แล้วแต่กรณี

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งใหม่ในการเลือกตั้งทั่วไป หรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากบุคคลผู้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งได้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว แต่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่หรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น ให้ถือว่า การลงทะเบียนนั้นเป็นการแจ้งเหตุอันสมควรและไม่เสียสิทธิตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๕๖ ในการดำเนินการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีที่เลือกตั้งกลางจังหวัดละหนึ่งแห่ง เว้นแต่มีความจำเป็นจะจัดให้มีที่เลือกตั้งกลางมากกว่าหนึ่งแห่งก็ได้

วิธีการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนน การส่งบัตรเลือกตั้งและการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๗ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นารเลือกตั้งทั่วไป อันมิใช่เป็นการเลือกตั้งใหม่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรจะขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ก็ได้

เมื่อได้แจ้งการขอใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวส่งบัตรเลือกตั้งส่งคณะหนึ่งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๕ และมาตรา ๑๐๐

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความประสงค์การขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งใหม่ในการเลือกตั้งทั่วไป หรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากบุคคลผู้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งได้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว แต่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่หรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น ให้ถือว่า การลงทะเบียนนั้นเป็นการแจ้งเหตุอันสมควรและไม่เสียสิทธิตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๕๘ ในประเทศใดที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายจัดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งในประเทศนั้น โดยอาจให้มีสถานที่ลงคะแนนเลือกตั้ง หรือให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์หรือโดยวิธีอื่นใดที่มีใช้เป็นการจัดตั้งสถานที่ลงคะแนนเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมของประเทศนั้น และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๐๐ เมื่อขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ แล้ว ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นหมดสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนที่พบบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น เว้นแต่จะได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงล่วงหน้าตามเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๐๑ การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งตามส่วนที่ ๕ นี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการล่วงหน้าเพื่อนำบัตรเลือกตั้งมานับรวมในวันเลือกตั้งได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ในกรณีที่บัตรเลือกตั้งส่งมาถึงสถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งใดหลังจากเริ่มนับคะแนนแล้ว ให้ถือว่าบัตรเลือกตั้งนั้นเป็นบัตรเสีย

ในกรณีที่บัตรเลือกตั้งจากที่ใดสูญหาย หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งที่ใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยสั่งมิให้นับคะแนนจากที่นั้นก่อนแล้วจึงสั่งให้บัตรเลือกตั้งจากที่นั้นเป็นบัตรเสีย

ส่วนที่ ๑๐

การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

มาตรา ๑๐๒ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนสอบสวนแล้วเห็นว่า มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใด กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือมีพฤติการณ์ที่เชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่น กระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีกระทำความดังกล่าวแล้ว ไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า การกระทำนั้นน่าจะมีผลให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครที่กระทำการเช่นนั้น ทุกรายเป็นเวลาหนึ่งปี โดยให้มีผลนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง

ถ้าการกระทำของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยให้พรรคการเมือง หรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตามคำขอของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เพื่อเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปี นับแต่วันที่มิได้มีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการกระทำของผู้ใด ถ้าเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดจะได้รับประโยชน์จากการกระทำนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ผู้สมัครผู้นั้นหรือพรรคการเมืองนั้นระงับหรือดำเนินการใด เพื่อแก้ไขความไม่สุจริตและเที่ยงธรรมนั้นภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้สมัครผู้นั้นหรือพรรคการเมืองนั้นไม่ดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานว่าผู้สมัครผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำนั้น พรรคการเมืองนั้นมีส่วนรู้เห็นในการกระทำนั้น เว้นแต่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว

มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา๑๐๑ ให้เป็นไปดังที่มีคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ของสภานิติบัญญัติแห่งรัฐที่ประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมดที่มิใช่อยู่ โดยที่ข้อวินิจฉัยที่ประชุมตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว เมื่อมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครผู้ใดหรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการให้มีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้สมัคร หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้นั้นด้วย ในการนี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา๑๐๑ ภายหลังจากวันลงคะแนนเลือกตั้ง แต่ก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้ง และผู้สมัครที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้สมัครในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ได้คะแนนเลือกตั้งในลำดับซึ่งจะเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ เพื่อให้ได้ผู้รับเลือกตั้งครบจำนวนที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น

มาตรา ๑๐๓ ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนให้แล้วเสร็จ โดยเร็วและเป็นไปโดยเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งข้าราชการอัยการ ข้าราชการอื่น หรือผู้ซึ่งเคยเป็นข้าราชการดังกล่าว หรือผู้ซึ่งเคยเป็นข้าราชการตุลาการตามจำนวนที่เหมาะสม เป็นคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะตามความจำเป็น เพื่อช่วยคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการตรวจสอบสำนวนการสืบสวนสอบสวน รวมทั้งรับฟังคำชี้แจงหรือพยานหลักฐานแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งข้าราชการอัยการ หรือข้าราชการอื่น ให้ข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี องค์การกลางบริหารงานบุคคล หรือผู้บังคับบัญชาของข้าราชการดังกล่าว แล้วแต่กรณี

การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ถ้ามีผู้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นการกระทำตามวรรคหนึ่ง และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและดำเนินคดีโดยเร็ว และแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๐๖ ในระหว่างระยะเวลาตามมาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใด ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือให้วงเงินลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือจัดเตรียมเงินหรือทรัพย์สินเพื่อดำเนินการดังกล่าว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งที่การยึดหรืออายัดอยู่ในเขตศาลภายในสามวันนับแต่วันยึดหรืออายัดตามวรรคหนึ่ง เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการได้สวนฝ่ายเดียวให้แล้วเสร็จภายในห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง ถ้าศาลเห็นว่าเงินหรือทรัพย์สินตามคำร้องน่าจะได้อาศัยหรือจะใช้เพื่อการเลือกตั้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลมีคำสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐๗ ก่อนวันเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใดหรือในเขตเลือกตั้งใดจะมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม อันเกิดจากการกระทำของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศงดการลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งหรือในเขตเลือกตั้งนั้น และให้กำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๑๐๘ เมื่อได้มีการนับคะแนนเลือกตั้งแล้ว ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งใดในเขตเลือกตั้งใดมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือการนับคะแนนเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะงดการประกาศผลการเลือกตั้ง และจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นก็ได้

มาตรา ๑๐๙ ก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพรรคการเมืองใด หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองหรือสมาชิกของพรรคการเมืองผู้ใด ได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สนิบสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการกระทำดังกล่าว น่าจะเป็นผลให้การเลือกตั้งมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งมี

อำนาจประกาศให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้แก่พรรคการเมืองนั้นในการเลือกตั้งแบบสัดส่วนเป็นบัตรเสียและมีให้นับเป็นคะแนน ทั้งนี้ เฉพาะในเขตพื้นที่ที่มีการกระทำนั้น

การกำหนดเขตพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดจากหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งก็ได้ โดยคำนึงถึงผลกระทบแห่งการกระทำนั้น

ไว้พื้นที่ตามในมาตรา ๑๑๕ มิใช่ใช้บังคับกับบัตรเลือกตั้งที่พรรคการเมืองพรรคหนึ่งได้ขอขานุโลม

มาตรา ๑๑๐ เมื่อประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ในระหว่างที่พรรคเลือกตั้งที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดหรือผู้สมัครผู้ใด กระทำการใด ๆ โดยไม่สุจริตเพื่อที่จะให้ตนเองได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่สุจริตโดยผลของการที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดได้กระทำ ทั้งนี้ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือที่ผู้ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมประชุมที่ประชุมที่เสนอข้อยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณา ในกรณีปรากฏจากการได้สวนของศาลฎีกาว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากรณีเป็นไปตามคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ศาลฎีกาสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้สมัครผู้ใดที่มีกำหนดเวลาที่ห้าปี แล้วแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและนายกรัฐมนตรีทราบ

ในกรณีที่ศาลฎีกาได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นหยุดการปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาจะมีคำสั่งยกคำร้อง และถ้าศาลฎีกามีคำสั่งให้เลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๑๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อตรวจ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานใด และในกรณีที่มิเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นเข้าเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม จะเข้าทำการค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ และต้องบันทึกพฤติการณ์แห่งกรณีไว้

อำนาจตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้นับแต่วันที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้ง และจะขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐช่วยเหลือในการดำเนินการตามความจำเป็นด้วยก็ได้

คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบอำนาจให้กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ค้นก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจต้องได้รับหมายค้นจากศาลด้วย

(๒) ขอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของบุคคลที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนเงินตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

มาตรา ๑๑๑/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดและเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ให้ผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งใหม่นั้นด้วย

ส่วนที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๑๒ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่ง มีสิทธิยื่นคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้มีสิทธิยื่นคัดค้านการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง อาจยื่นคัดค้านก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้ง หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง เว้นแต่การร้องคัดค้านเพราะเหตุตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ ให้ยื่นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำคัดค้านการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงโดยพลัน

วิธีการยื่นคำคัดค้านการเลือกตั้งและการพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๑๓ ในกรณีที่มีการยื่นคัดค้านก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้ง ให้นำมาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ แต่ไม่รวมมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๑๑/๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๔ ในกรณีที่มีการยื่นคัดค้านก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้ง แต่ผลการสืบสวนสอบสวนแล้วเสร็จหลังวันประกาศผลการเลือกตั้ง หรือยื่นคัดค้านหลังวันประกาศผลการเลือกตั้ง และผลการสืบสวนสอบสวนปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งใด หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใด ให้นำความในมาตรา ๑๑๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งใหม่

ในหน่วยเลือกตั้งใดหรือในเขตเลือกตั้งใด ที่ผลคะแนนบัตรประชาชนในหน่วยเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้ถือผลเป็นเหตุให้สมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นต้องสิ้นสุดลง และให้ผู้ที่ได้รับคะแนนซึ่งอยู่ในลำดับที่ชนะได้รับบัตรประจำตัวผลเลือกตั้งเลือกตั้งครั้งต่อไปแห่งนั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทน โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ที่คณะกรรมการเลือกตั้งประกาศผลเลือกตั้งบัตรประชาชนในหน่วยเลือกตั้งนั้นไม่มีผลต่อระบบการเลือกตั้งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งสิ้นสุดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไปในหน้าที่ก่อนที่ระบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับผลเลือกตั้งบัตรประชาชนในหน่วยเลือกตั้ง

(๒) ในกรณีที่เกิดผลคะแนนบัตรเลือกตั้งเห็นควรให้มีบัตรเลือกตั้งใหม่

ในเขตเลือกตั้งใด หรือพื้นที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใด ให้มีบัตรประชาชนในมาตรา ๑๑๖ มาใช้บังคับต่อไปโดย

ในกรณีที่ผลการสืบสวนสอบสวนปรากฏว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งใดหรือเขตเลือกตั้งใดเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นต้องให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่เพราะไม่มีผลเปลี่ยนแปลงผลการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ยุติเรื่องก็ได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา นี้ให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๒

การเลือกตั้งและการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๑๕ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งต้องกำหนดให้มีการเริ่มรับสมัครไม่เกินห้าวันนับจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

มาตรา ๑๑๖ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๑๗ ผู้ซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๑๘ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และให้มีสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดละหนึ่งคน โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้หนึ่งเสียง และให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดที่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในจังหวัดที่ตนมีสิทธิลงคะแนนไว้คือเพียงคนเดียว

มาตรา ๑๑๙ การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาให้นำความในมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับ พรรคการเมือง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา ชำระค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งหมื่นห้าพัน บาท และให้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา ๑๒๐ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่ ๑ บททั่วไป เฉพาะมาตรา ๘ และมาตรา ๙ ส่วนที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ส่วนที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง ยกเว้นมาตรา ๖๑ ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง ส่วนที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ส่วนที่ ๑๐ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม ส่วนที่ ๑๑ การคัดค้านการเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับ พรรคการเมืองมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาโดยอนุโลม ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือในหมวดนี้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด หน้าที่แห่งหน้าที่และวิธีการระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามบทบัญญัติ มาตรานี้ แต่ละข้อแห่งข้อนี้ใช้บังคับในกรณีเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาบทบัญญัติใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่นำมาใช้ บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย ถ้าบทบัญญัตินั้นกล่าวถึงบทบัญญัติให้การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้นให้นำ มาใช้บังคับกับการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยให้ถืออัตราโทษ อย่างเดียวกัน

มาตรา ๑๒๑ ให้ผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาสามารถหาเสียงเลือกตั้งได้ ตั้งแต่เฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของวุฒิสภา

พรรคการเมืองที่หาเสียงต่อพรรคหนึ่งตั้งชื่อไม่เป็นพรรคต่อพรรคหรือให้รายชื่อผู้สมัครอื่น ต่อชื่อที่ไม่เป็นพรรคการเมืองหาเสียงที่ผิดหรือผิดด้วยชื่อที่เป็นพรรคใช้บังคับประมวลแพ่งคดี

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้สมัครหรือผู้ใดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งตามมาตรา นี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นที่สุด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๒๒ เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงของผู้สมัคร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวิธีการที่รัฐสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้มีการจัดสถานที่ปิดประกาศและติดป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัคร ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือในที่ชุมชนที่เห็นสมควรในบริเวณสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐให้พอเพียงและเท่าเทียมกัน ในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครทุกคน

(๒) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัคร ไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

(๓) กำหนดสถานที่สำหรับให้ผู้สมัครใช้ในการหาเสียง ในการนี้รัฐอาจจัดให้มีการแสดง หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาฟังการหาเสียงก็ได้ แต่ต้องมีใช่เป็นการจัดให้มีเพื่อสนับสนุนผู้สมัครใด โดยเฉพาะ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาให้ผู้สมัครหาเสียงตามวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ

(๕) การสนับสนุนของรัฐในกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เพื่อให้การหาเสียงเป็นไปด้วยดีหรือข้ออื่นที่คณะกรรมการผู้สมัครในพระราชบัญญัติว่าด้วยการหาเสียงนี้ให้หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครในราชอาณาจักรต่อไป
ให้นำความในมาตรา ๖๐ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๒/๑ การจัดสถานที่ปิดประกาศและติดป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แล้ว ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และให้นำความในมาตรา ๖๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
การสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๒๓ เมื่อมีเหตุที่จะต้องสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันเริ่มการสรรหาภายในสามวัน
นับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องมีการสรรหา

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดวันที่ให้องค์กร
ภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคอื่น ๆ ตามมาตรา ๑๒๑ ลงมาลงทะเบียน
พร้อมทั้งให้ผู้มีสิทธิสมัครเสนอชื่อผู้ที่สมควรได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาต่อคณะกรรมการ
สรรหา ซึ่งตั้งข้อกำหนดให้มีคุณสมบัติที่เขียนไว้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับจากวันที่คณะกรรมาธิการ
สรรหาเลือกตั้งกำหนดวันเริ่มสรรหาสมาชิกวุฒิสภาแต่ละกำหนดวันรับลงทะเบียนไม่ยื่นขอพักพิงวัน
เพื่อประโยชน์ในทางลงทะเบียนองค์ที่มิได้สิทธิเสนอชื่อผู้รับสรรหาสรรหาให้เป็น
สมาชิกวุฒิสภา ให้สำนักงานคณะกรรมการสรรหาสรรหาเลือกตั้งจัดให้มีที่ประชุมคณะกรรมาธิการสรรหาเพื่อ
กำหนดคุณสมบัติที่จำเป็นเฉพาะขององค์ที่แต่ละกำหนดวันรับลงทะเบียนในวันนับแต่วัน
ที่คณะกรรมาธิการสรรหาเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเริ่มการสรรหา

มาตรา ๑๒๔ องค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ต้องเป็นองค์กรในภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคอื่นที่เป็นประโยชน์
ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย
หรือเป็นนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองโดยกฎหมายให้จัดตั้งขึ้นในราชอาณาจักรมาแล้วไม่น้อยกว่า
สามปี และต้องมีชื่อเป็นองค์กรที่แสวงหาผลกำไรหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

องค์กรตามวรรคหนึ่งต้องลงทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งกำหนด โดยต้องแสดงหลักฐานการเป็นองค์กรภาคใดภาคหนึ่งเพียงภาคเดียว

องค์ที่สรรหาสรรหาหนึ่งต้องเป็นองค์ที่อยู่ในภาควิชาชีพ ศาสนา ภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาควิชาชีพ หรือภาคอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) องค์ที่สรรหาวิชาชีพ ห่วงขอต่อวงถึง สภาวิชาชีพ ศาสนา ศาสนิกที่ปรึกษาทั้งสภาวิชาชีพและเอกชน
ที่จัดตั้งขึ้นก่อนปี ๒๕๖๓ ในระดับไม่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า รวมทั้งสภาวิชาชีพ
วัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนาวิชาชีพวิจยและเผยแพร่ความรู้สู่สังคมเป็นประโยชน์แก่ประชาชน และองค์ที่
อื่นตามที่คณะกรรมาธิการสรรหาที่กำหนด
- (๒) องค์ที่สรรหาศาสนา ห่วงขอต่อวงถึง สภาศาสนาหรือหน่วยงานของศาสนาในระดับ
ตรงขึ้นไปหรืออธิการบดี รัฐวิสาหกิจ และองค์ที่อื่นตามที่คณะกรรมาธิการสรรหาที่กำหนด สภา
องค์ที่สรรหาอื่นที่มีรัฐหรือหน่วยงาน ห่วงขอต่อวงถึง (๑)
- (๓) องค์ที่สรรหาเอกชน ห่วงขอต่อวงถึง องค์ที่สรรหาของคู่สมรสหรือคู่สมรสเพื่อส่งเสริมการ
ประสงค์ของวิชาชีพด้านเกษตรกรรม ด้านพาณิชย์หรือการบริการ ด้านบริการ ด้านอุตสาหกรรม และด้านอื่น ๆ ซึ่ง
ไม่แสวงหาผลกำไร และองค์ที่อื่นตามที่คณะกรรมาธิการสรรหาที่กำหนด

มาตรา ๑๒๘ ให้ที่คณะกรรมาธิการที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล
ที่คณะกรรมาธิการที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล
ที่คณะกรรมาธิการ ๑๒๖ แต่คณะบุคคลที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลที่ตราไว้หรือที่ผู้แทน
นับแต่วันที่มีที่ประชุมครั้งแรกหรือองค์การ หรือองค์การที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล
โดยมีขึ้นต่อไปนี้

(๑) ให้องค์การตามมาตรา ๑๒๔ แต่คณะองค์การ มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่เป็น
หรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร ซึ่งมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และสมควรได้รับการสรรหาเป็นสมาชิก
วุฒิสภา องค์กรละหนึ่งคน โดยที่องค์การไม่มีสิทธิเสนอชื่อผู้ที่มีสัญชาติไทยหรือสัญชาติ
รัฐบรรพบุรุษ หรือทั้งไม่มีสัญชาติไทยหรือสัญชาติอื่นที่เสนอชื่อ และต้องมิใช่มีหนังสือยื่นขอสมัคร
ที่ตราไว้หรือที่ผู้แทน และให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อชำระค่าธรรมเนียมคนละหนึ่งพันห้าพันบาท โดย
ให้ค่าธรรมเนียมนั้นตกเป็นรายได้ของรัฐ ทั้งนี้ บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรแล้วจะขอ
ถอนชื่อออกจากกร ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภามิได้

การเสนอชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือ โดยอย่างน้อยต้องมีประวัติ
ระดับถึงเพศ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และสาขาอาชีพของผู้ได้รับการเสนอชื่อ พร้อมทั้ง
หนังสือยินยอมจากผู้ได้รับการเสนอชื่อ ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล (๑) ของแต่ละภาค มีจำนวนไม่ถึงสามเท่า
ของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่พึงสรรหาหรือที่ตราไว้ ให้แต่ละภาคที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล ๑๒๖

(๓) ในกรณีที่ผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล (๑) ของแต่ละภาค มีจำนวนเกินสาม
เท่าของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่พึงสรรหาหรือที่ตราไว้ ให้แต่ละภาคที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล
ตั้งเองโดยวิธีที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลเพื่อให้ได้จำนวนผู้ที่จะได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทน
หรือที่คณะบุคคลของสมาชิกวุฒิสภาที่พึงสรรหาหรือที่ตราไว้

ในกรณีที่แต่ละภาคมีผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล (๑) ให้ผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล
แต่ละภาคเลือกผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลได้ไม่ถึงสามเท่า ในกรณีนี้ให้คณะกรรมาธิการ
ที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลมีที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลในทางที่ระบุนั้นประชุม
ที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลที่ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล

ในกรณีที่ผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล (๑) ได้รับแต่ละภาคเกินกว่าสามเท่าขึ้นไปเป็นเหตุ
ให้มีผู้ที่จะได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลเกินจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่พึงสรรหาหรือที่ตราไว้
ให้ภาค ให้ผู้ได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลที่แต่ละภาคเกินกว่าสามเท่าขึ้นไปให้จำนวนผู้ที่จะได้รับที่ตราไว้หรือที่ผู้แทน
หรือที่คณะบุคคลที่เกินกว่าสามเท่าของสมาชิกวุฒิสภาที่พึงสรรหาหรือที่ตราไว้ ตามวิธีที่ตรา
ที่คณะกรรมาธิการที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล

ให้นับจำนวนในมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๕ รวมทั้งหมดที่กำหนดไว้ภายในที่ตราไว้หรือที่ผู้แทน
หรือที่คณะบุคคล ๕๓ หรือของมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย

มาตรา ๑๒๕ ที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคลที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล
ของแต่ละภาคหรือที่ตราไว้หรือที่ผู้แทนหรือที่คณะบุคคล

มาตรา ๑๓๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบข้อพิพาทของสมาชิกพรรคการเมือง
 ที่ร้องทุกข์และผู้ได้รับพรรคการเมืองซึ่งเข้ารับการเลือกตั้งพรรคการเมืองเป็นสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยยุติธรรม
 ในรัฐธรรมนูญ ถ้าเห็นว่าผู้ร้องทุกข์มีสิทธิ์เลือกตั้งพรรคการเมืองซึ่งเข้ารับการเลือกตั้งพรรคการเมืองเป็นสมาชิก
 วุฒิสภา หรือมีทั้งผู้ร้องทุกข์และผู้ได้รับพรรคการเมืองซึ่งเข้ารับการเลือกตั้งพรรคการเมืองเป็นสมาชิกวุฒิสภา
 ที่ร้องทุกข์ซึ่งเข้ารับการเลือกตั้งพรรคการเมืองเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ร้องทุกข์รวบรวมรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับ
 การเสนอชื่อตามมาตรา ๑๒๘ เสนอต่อคณะกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันสิ้นสุด
 ระยะเวลาการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๒๗

กรณีที่บุคคลใดได้รับพรรคการเมืองซึ่งเข้ารับการเลือกตั้งพรรคการเมืองหนึ่งองค์หนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
 บุคคลนั้นในพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง และในที่นั่งว่างในพรรค ๑๕ และพรรค ๕๐ ของพรรคอื่นที่
 ร้องทุกข์สามารถเลือกตั้งพรรคการเมืองซึ่งเข้ารับการเลือกตั้งพรรคการเมืองหนึ่งองค์หนึ่ง

มาตรา ๑๓๑ ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาสรรหาบุคคลตามหลักเกณฑ์
 ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามวันนับแต่วันที่
 รับรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง และผลการพิจารณา
 สรรหาของคณะกรรมการสรรหาให้ถือเป็นที่สุด

ในกรณีที่พรรคการเมืองพรรคหนึ่งองค์หนึ่งหรือพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง ให้เป็นไปโดย
 ทั่วถึงแก่ผู้ลงทะเบียนเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ดำเนินการสรรหาต้องลงคะแนน โดยเปิดเผย
 และต้องมีคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการสรรหาและแจ้งผลการสรรหาไปยัง
 ประธานรัฐสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการ
 สรรหา

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาในภาคใดสิ้นสุดลง
 ก่อนถึงคราวออกตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาตามวรรค ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย ให้เป็นไปตามวรรค ๑๕๑ วรรค ๑๕๒ และวรรค ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย โดยให้แต่ละภาคซึ่งมีสมาชิกวุฒิสภาว่างส่งเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อรับการสรรหาซึ่ง
 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในวรรค ๑๕๑ และให้นำความในมาตรา ๑๒๘ มาใช้บังคับ
 โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
 เพื่อกำหนดครุฑและสีธงในพรรคการเมืองพรรคหนึ่งองค์หนึ่งหรือพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง
 ในส่วนนี้

ที่บัญญัติประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการสรรหา และค่าใช้จ่าย
 ในการดำเนินการของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสรรหา ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๓๔ ภายหลังจากมีการประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกขององค์กรที่ได้รัยบัตรลงทะเบียนเป็นองค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่า การสรรหาสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าก่อนได้รับการสรรหา สมาชิกวุฒิสภาผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกขององค์กรที่ได้รัยบัตรลงทะเบียนเป็นองค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าในการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ผู้ใดได้กระทำการใด ๆ โดยไม่สุจริตเพื่อให้ตนเองได้รับการสรรหา หรือ ได้รับการสรรหาโดยผลของการที่บุคคลใดได้กระทำการลงไปโดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยพลัน

ในกรณีที่ผู้มีบัตรเลือกตั้งที่พรรคสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ที่ยื่นบัตรประท้วงต่อพรรค ผลต่อพรรคสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ให้พ้นจากขบวนการพรรค ๑ พรรคเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่ ๑๑ พรรคเลือกตั้งสมาชิกเลือกตั้ง ขก.ใช้บังคับต่อไปโดยพลัน

มาตรา ๑๓๕ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๑๓๔ วรรคสอง แล้วเห็นว่าการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้ศาลฎีกาพิชการผิดได้สวนและวินิจฉัย ดังต่อไปนี้โดยพลัน

(๑) ถ้าเห็นว่าการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาในส่วนตัวหรือขั้นตอนใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ศาลฎีกามีคำสั่งให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาในส่วนตัวหรือขั้นตอนนั้นใหม่ และให้ผู้ที่ได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาในส่วนตัวหรือขั้นตอนนั้น พ้นจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลฎีกามีคำสั่ง

(๒) ถ้าเห็นว่าผู้ได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือมีพฤติการณ์ที่เชื่อได้ว่าก่อนให้ผู้อื่นกระทำการสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีกระทำการดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น และการกระทำดังกล่าวมีผลให้การสรรหาได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นเป็นเวลาหนึ่งห้าปี โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลฎีกามีคำสั่ง

LIRT

มาตรา ๑๓๖ ในกรณีที่ศาลฎีกาพิพากษาว่าผู้ใดมีส่วนเพื่อวินิจฉัยตามมาตรา ๑๓๕ ถ้าเห็นว่าผู้ใดกระทำการโดยไม่สุจริตทำให้การสรรหาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เพื่อให้ผู้อื่นได้รับการสรรหาโดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ศาลฎีกามีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น และสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการสรรหาจากการกระทำดังกล่าวด้วย เว้นแต่สมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๓๗ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยว หรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๗/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๘๒ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ในกรณีมีการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้กระทำการฝ่าฝืน ให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับไม่เกินครึ่งหนึ่งจากจำนวนเงินค่าปรับแก่ผู้แจ้งความนำจับ

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้ง ได้สมัครรับเลือกตั้ง หรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง ได้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

บทตรา ๑๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนบทตรา ๒๐ บทตรา ๕๓ บทตรา ๕๕ บทตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง บทตรา ๗๑ หรือบทตรา ๘๒ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ในกรณีมีคำสั่งฝ่าฝืนบทตรา ๕๓ และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้กระทำการฝ่าฝืน ให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับไม่เกินครึ่งหนึ่งจากจำนวนเงินค่าปรับแก่ผู้แจ้งความนำจับ

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการเพื่อจะแก่งแย่งให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคสองหรือวรรคสามเป็นการกระทำหรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจของหัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๑๔๒ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินกว่าจำนวนเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๔๓ สมุหบัญชีเลือกตั้งผู้ใดจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครคนใดไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดตาม มาตรา ๕๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี และห้ามเป็นสมุหบัญชีเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี

มาตรา ๑๔๔ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นรายการค่าใช้จ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือยื่นหลักฐานไม่ครบถ้วนตาม มาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้ารายการค่าใช้จ่ายที่ยื่นตามมาตรา ๕๒ เป็นเท็จ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๔๔/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ให้หัวหน้าพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๔๖ ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๔๙ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนน หรือยังไม่มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดเปิดเผยหรือเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอน สิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง หรือภายหลังวันเลือกตั้ง ไม่เกินกว่า เจ็ดวัน ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๑๕๒/๑ ผู้สมัครใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓/๑ หรือมาตรา ๑๔/๑ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๐๕ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสอง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกระทำการใดให้บุคคลอื่นล่วงรู้ข้อมูลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับ ตามมาตรา ๑๑๑ (๒) โดยมีใจเป็นการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดขาย จำหน่าย ชำแหละ หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้ง ในระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง ต้องระวาง โทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับวันลงคะแนนตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ ด้วย

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขั้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับ ผลของการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๕๕/๑ ผู้สมัครใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาล สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๕๖ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และผู้นั้นเป็นผู้กระทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นผู้กระทำการใดอันเป็นเหตุที่จะแก่งัดให้ผู้สมัครถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง หรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕๖๑๔๑ วรรคสอง อันเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งใหม่นั้นด้วย ทั้งนี้ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมศาลได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในกรณีที่มีผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งใหม่หลายคน ให้ทุกคนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วม

มาตรา ๑๕๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้สมัครหรือพรรคการเมืองมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกิดขึ้นในเขตเลือกตั้งใด ให้ถือว่าผู้สมัครหรือพรรคการเมืองซึ่งส่งสมาชิกของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น ได้กระทำในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๕๘/๑ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ยินยอมให้องค์กรใดเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาดังกล่าว หรือผู้ใดกระทำไม่ว่าด้วยประการใด ๆ อันมีผลทำให้การสรรหาสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๕๘ ให้สิ่วที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการเลือกตั้งตั้งรับให้มีประชุมคณะกรรมการสรรหาที่พ้นจากมาตรา ๑๕๗ เพื่อสรรหาที่มิใช่วุฒิสภาที่ว่างมาตั้งแต่ พ.ร.บ.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แก้ไขในหตุที่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๕๕/๑ ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งใดตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๑๒๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ให้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาแล้วแต่กรณี จนถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๖๐ บุคคลใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ เรื่องการแก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕ ให้ตั้งแต่วันที่ผู้นั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๖๐/๑ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเสียสิทธิเลือกตั้งเนื่องจากมิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การเสียสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖๐/๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกข้อกำหนดของศาลฎีกาตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง ขึ้นใช้บังคับ ให้ข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะได้มีการออกข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นใช้บังคับ

.....
.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการการวิสามัญ ฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๕ วันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐
ครั้งที่ ๑๑ วันอังคารที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐	ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๐

คณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงาน

ฝ่ายเลขานุการ

นายฉัตรไชย รอดประเสริฐ
นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ
นายพีรพล ยวงนาค
นายเอกชัย บุตสีนนท์
นางสาวณฐธิดา อติเรกสาร
นางสาวดวงเดือน จันทศร
นายรณภพ เขาว์ประเสริฐ

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการการ ๑
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๒
วิทยากร ๕
นิติกร ๔
นิติกร ๓
เจ้าพนักงานธุรการ ๖
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นายวันนพ ศรีประภากรณ์
นายคมสัน นิคมคณารักษ์
นางสาวสุภาณี สุขเจริญ
นางสาวกรรณิการ์ คล้ายมณี

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
ในการประชุมกรรมการการ
นิติกร ๓
วิทยากร ๓
เจ้าหน้าที่ธุรการ ๕

Legislative Institutional Repository of Thailand

◇ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการการ ๑ โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๖๖-๗ โทรสาร ๐ ๒๕๓๑ ๙๑๖๗ ◇